ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "ΣΠΗΓΓΕΛ„

Οἱ καινούργιοι θεοὶ τῆς γερμανικῆς νεολαίας

Αἱρέσεις παρασύρουν χιλιάδες παιδιά

ΠΟΛΛΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ

ΒΟΝΝΗ. Οἱ «νέες θρησκεῖες» παρασύρουν ἑκατοντάδες χιλιάδες νέους στὴ Δυτικὴ Γερμανία.

Σύμφωνα μὲ τὴν γνώμη συλλόγων γονέων στὴ Δυτικὴ Γερμανία, ποὺ ἱδρύθηκαν γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς δραστηριότητας τῶν αἱρέσεων ποὺ ἀπευθύνονται καὶ προσηλυτίζουν νεαρὰ ἄτομα πρέπει νὰ καταταγοῦν οἱ αἱρέσεις αὐτὲς «στὰ δηλητηριώδη ναρκωτικά». Μιὰ ἔκθεση τῶν συλλόγων αὐτῶν, ποὺ περιγράφει μὲ λεπτομέρειες τὶς παραπλανητικὲς μεθόδους τῶν αἱρέσεων, ἀνησύχησε τὴ γερμανικὴ κυβέρνηση, ποὺ ὑποχρεώθηκε πρὶν ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα νὰ ἐπισημάνει στὸ γερμανικὸ λαὸ τοὺς κινδύνους ποὺ συνεπάγεται ἡ δραστηριότητα τῶν θρησκευτικῶν αἱρέσεων.

«Ἡ κόρη μας δὲν ζεῖ ἀπὸ τὸν περασμένο Μάϊο στὴ Γερμανία. Παίρνουμε γράμματά της ἀπὸ τὴν Ἰταλία, τὴν Ἱσπανία καὶ τὴν Πορτογαλία. Δὲ μποροῦμε νὰ καταλάβουμε πῶς ἕνα κορίτσι, ὅπως ἡ Κ ἔπεσε στὰ δίκτυα αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου».

«Μετὰ ἔμεινε τρεῖς μῆνες σὲ νευρολογικὴ κλινική... Στὴ διάρκεια τῆς θεραπείας ὁ Μ. μιλοῦσε μόνο γιὰ τὸν Μοὺν καὶ «τὴν ἐκκλησία τῆς Ἑνότητας».

«Ἡ Α. ἐγκατέλειψε τὸ ἐπάγγελμά της καὶ χάρισε ὅτι εἶχε «στὰ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ». Οἱ καλὲς σχέσεις ποὺ διατηροῦσε μὲ τοὺς γονεῖς, τὰ ἀδέλφια καὶ τοὺς φίλους της καταστράφηκαν συστηματικά. Ἔχασε τὴν αὐτοπεποίθηση καὶ τὴν ἐκτίμηση στὸν ἑαυτό της. Μπλεγμένη σ' ἕνα δίχτυ ἀπὸ ἀπάτες καὶ ψευτιὲς ταξιδεύει τώρα σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο καὶ μαζεύει χρήματα γιὰ τὴν αἵρεση αὐτή».

Ἡ ἔκθεση τελειώνει μὲ μιὰ δραματικὴ ἔκκληση. «Ὕστερα ἀπὸ μερὲς προσπάθειες καταστραφήκαμε οἰκονομικά, γίναμε ψυχικὰ ἐρείπια. Στὸ ὄνομα ὅλων τῶν γονέων ποὺ ἔχουν τὴν ἴδια μοίρα, ζητᾶμε βοήθεια».

ΠΡΟΣΗΛΥΤΙΣΜΟΣ

Ἡ ἔκκληση αὐτὴ περιέχεται στὴν ἔκθεση ποὺ δόθηκε στὴ δημοσιότητα ἀπὸ τέσσερις συλλόγους γονέων διαφορετικῶν περιοχῶν τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, ὅπου καταγγέλλονται, μὲ τὴν περιγραφὴ ἀτομικῶν περιπτώσεων, οἱ συνέπειες τοῦ προσηλυτισμοῦ νεαρῶν ἀτόμων στὶς «θρησκεῖες τῶν νέων». Στὴν ἔκθεση περιέχονται δεκάδες μαρτυρίες πρώην μελῶν θρησκευτικῶν αἱρέσεων καὶ συμπυκνώνονται οἱ ἐμπειρίες ποὺ ἔχουν ἀποκτηθεῖ ἀπὸ τὶς τρεῖς κυριότερες αἱρέσεις, «τὰ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ», τὴν «ἐκκλησία τῆς ἑνότητας» καὶ τὴν «ὑπερβατικὴ κατάνυξη». Τὸ τελικὸ συμπέρασμα τῆς ἔκθεσης εἶναι ὅτι «οἱ θρησκεῖες» αὐτὲς ἐκμεταλλεύονται τὴ ψυχικὴ κατάσταση τῶν νεαρῶν ἀτόμων καὶ χρησιμοποιοῦν μεθόδους ποὺ περιορίζουν ἢ ἐξαφανίζουν τὴν ἐλευθερία τῆς θέλησής τους».

Σύμφωνα μὲ ὑπολογισμοὺς 15.600 νέοι ἔχουν ἀφιερώσει τὴ ζωή καὶ τὴ δραστηριότητά τους σ' αὐτὲς τὶς «θρησκεῖες», ἐνῶ 200.000 ἔχουν ἐπαφὴ μαζί τους. Τὰ μέλη τῶν αἱρέσεων εἶναι σχεδὸν στὸ σύνολό τους, νέα ἀγόρια καὶ κορίτσια, ποὺ ἔχουν ἐγκαταλείψει τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὶς σπουδές τους, ζοῦν στὰ κοινόβια τῶν αἱρέσεων, τρέφονται ἐλάχιστα, χορεύουν συνεχῶς θρησκευτικοὺς χορούς, ψάλλουν ἢ προσεύχονται ζητιανεύουν καὶ ἐπιδίδονται στὴν πορνεία γιὰ χάρη κάποιου «ἀρχηγοῦ» ἢ «πατέρα», ποὺ ζεῖ συνήθως σὲ μιὰ ὑπερπόντια χώρα.

«ΜΑΓΕΜΕΝΑ»

Μιὰ μητέρα γράφει πῶς τὰ ἄτομα ποὺ ἀφιερώνονται στὶς αἱρέσεις δίνουν τὴν ἐντύπωση πῶς εἶναι συνεχῶς «μαγεμένα, ναρκωμένα καὶ μεθυσμένα». Καμμιὰ φορὰ ἡ κατάσταση αὐτὴ ὁδηγεῖ καὶ στὸ θάνατο ἢ τὴν αὐτοκτονία, ὅπως συνέβη στὴν περίπτωση τῆς Ἔρικα Ρουτερτ. Ἡ νέα ἀνῆκε σὲ μιὰ ἀριστερὴ ὀργάνωση, ὅσπου ἦρθε ἐπαφὴ μὲ τὴν ἰνδικὴ αἵρεση «Ἀνάντα Μάργκα». Ὕστερα ἀπὸ λίγο ἐγκατέλειψε τὸν ἄνδρα της καὶ ἄρχισε νὰ ταξιδεύει ἀπὸ πόλη σὲ πόλη, προπαγανδίζοντας τὶς ἰδέες τῆς αἱρεσης. Στὶς ἀρχὲς τοῦ χρόνου περιλαβόστηκε μὲ ἀεγξίνη, μαζὶ μ ἕνα ἄλλο πιστό ὀπαδό τῆς αἱρεσης, σὲ μιὰ κεντρικὴ πλατεία τοῦ Δυτικοῦ Βερολίνου κι' ἔβαλε φωτιὰ στὰ ροῦχα της. Ὕστερα ἀπὸ λίγα λεπτὰ πέθανε. Πέθανε ὅπως ἔγραφε στὸ ἀποχαιρετιστήριο γράμμα της «ἀπὸ ἀγάπη γιὰ ὁλόκληρη τὴν ἀνθρώπινη οἰκογένεια».

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ προσηλυτισμοῦ χιλιάδων νέων στὶς αἱρέσεις αὐτὲς εἶναι, ὅπως γράφει ὁ δικηγόρος Κάρμπε ποὺ ἐκπροσωπεῖ τοὺς συλλόγους τῶν γονέων, κάμετρητες «χαγωδίες, διαλυμένες οἰκογένειες, κατεστραμμένες καριέρες καὶ διαζύγια».

Οἱ αἱρέσεις ἐπιλέγουν τὰ θύματά τους ἀνάμεσα στὰ νεαρὰ ἄτομα ποὺ ἀντιμετωπίζουν σοβαρὰ προσωπικὰ προβλήματα. Στοὺς νέους αὐτοὺς προσφέρουν στὴν ἀρχὴ τὴν προστασία καὶ τὴ στοργὴ τῆς κλειστῆς ὁμάδας, μιὰ ἁπλοποιημένη καὶ ἐπιφανειακὰ λογικὴ ἑρμηνεία τῶν αἰτιῶν τῶν δυσκολιῶν ποὺ ἀντιμετωπίζουν, καὶ συγχρόνως μιὰ προοπτικὴ διεξόδου.

Πρόσφατες ἔρευνες στὶς ΗΠΑ ἐπιβεβαιώνουν αὐτὲς τὶς ἐπισημάνσεις καὶ διαπιστώσεις. Ὁ καθηγητὴς τῆς ψυχιατρικῆς στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Χάρβαρντ Κλάρκ διαπιστώσε, σὲ μιὰ ἔρευνά του γύρω ἀπὸ τὴν δραστηριότητα τῶν ὀκτὼ μεγαλυτέρων αἱρέσεων τῶν νέων ὁλοκληρώνεται σὲ τέσσερις φάσεις. Στὴν πρώτη φάση ἐπισημαίνονται οἱ πιθανοὶ ὀπαδοὶ καὶ δίνεται ἰδιαίτερη σημασία στοὺς φοιτητὲς ποὺ περνοῦν προσωπικὴ κρίση. Ἡ δεύτερη φάση ἀποτελεῖ τὴν «εἰσαγωγικὴ περίοδο». Στὴ φάση αὐτὴ ἀσκεῖται στὸ νεαρὸ ἄτομο ἡ ἔντονη πίεση τῆς ὁμάδας καταβάλλεται ἰδιαίτερη προσπάθεια νὰ ἀπωλέσει τὴν αἴσθηση τῆς πραγματικότητας μὲ ἀτέλειωτες ὁμιλίες, ψαλμούς, φευτιὲς κλπ.

Στὴ φάση αὐτὴ ἤδη ὁ προσηλυτιζόμενος χάνει τὴν ἱκανότητα τῆς αὐτόβουλης σκέψης καὶ δράσης. Στὴν τρίτη φάση ἀρχίζει ἡ ἀποδιοργανωτικὴ λειτουργία τοῦ προσηλυτισμοῦ. Οἱ ἐπαφές μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ὀργανώνονται ἀπὸ τὴν αἵρεση καὶ διακόπτεται ἡ ἐπικοινωνία μὲ τοὺς γονεῖς, τοὺς παλιοὺς φίλους καὶ γνωστούς.

Στὴν τέταρτη φάση τέλος, ἐπιχειρεῖται ἡ «ἀποθεοποίηση τοῦ προσηλυτισμοῦ», ποὺ εἶναι τώρα πολὺ ἁπλῆ. Τὰ νεαρὰ ἄτομα ἀναπτύσσουν δραστηριότητα γιὰ τὴν αἵρεση, προσεύχονται καὶ ψάλλουν ἐντατικά.

Ὁ Ἀμερικανὸς κοινωνιολόγος Λόφλαντ γράφει, πῶς οἱ νέοι δὲν ἐνδιαφέρονται γιὰ τὸ περιεχόμενο καὶ τὶς δοξασίες τῶν αἱρέσεων στὶς ὁποῖες προσχωροῦν. Τοὺς εἶναι ἀδιάφορο ἂν εἶναι μόνο θρησκευτικὲς ἂν ἀσχολοῦνται μὲ πράξεις τρομοκρατίας, ἂν εἶναι ἀριστερὲς ἢ δεξιές. Αὐτὸ ποὺ τοὺς ἐνδιαφέρει καὶ τοὺς ἑλκύει εἶναι ἡ αὐστηρὰ ἱεραρχημένη δομή τους ὁ ὁλοκληρωτισμὸς τῆς ἡγεσίας τους, ἡ ἀπομόνωσή τους ἀπὸ τὸ κοινωνικὸ περιβάλλον, τὸ γεγονὸς πῶς ἡ ἰδεολογία τῆς ὁμάδας τοποθετεῖται πάνω ἀπὸ τοὺς κανόνες δικαίου ποὺ ἐπικρατοῦν στὴν κοινωνία, τέλος πῶς τοὺς ἐπιβάλλεται ὁ τρόπος σκέψης καὶ δράσης καὶ ἐλέγχεται ἡ ὁποιαδήποτε ἀτομικὴ τους δραστηριότητα.

Τὴ ριζικὴ ἀλλαγὴ ποὺ ὑφίσταται οἱ νέοι, μὲ τὴν συμμετοχή τους στὶς αἱρέσεις, περιγράφει ἕνας ἀπὸ τοὺς συλλόγους γονέων, σχετικὰ μὲ τὴν αἵρεση «ὑπερβατικὴ κατάνυξη» τοῦ πρώην Ἰνδοῦ καλόγερου Μαχαρίσι Μάχες Γιόγκι. Οἱ ὀπαδοὶ τῆς αἱρέσεως αὐτῆς διαλύουν τὶς σχέσεις τους μὲ τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς φίλους, ἐγκαταλείπουν τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὶς σπουδὲς τους ἀλλάζουν τὶς συνήθειες καὶ τὰ χόμπυ τους, συζητοῦν μόνο θέματα ποὺ ἔχουν σχέση μὲ τὴν αἵρεση, γίνονται φανατικοὶ καὶ ὑπεροπτικοί, ἔχουν παιδικὴ συμπεριφορὰ καὶ χάνουν τὴν ἱκανότητα νὰ ἐκδηλώνουν τὰ αἰσθήματά τους.

Οἱ γονεῖς θεωροῦν πῶς ἡ αἵρεση αὐτὴ πρέπει νὰ καταταγεῖ στὰ «δηλητηριώδη ναρκωτικά» καὶ καλοῦν τὴ νομοθετικὴ ἐξουσία νὰ παρέμβει γιὰ νὰ προφυλάξει τοὺς νέους ἀπ' ὅλες τὶς παρεμφερεῖς «θρησκεῖες» καὶ αἱρέσεις.

Ἡ ἔκκληση ὅμως αὐτὴ προσκρούει νομικὰ στὶς συνταγματικὰ κατοχυρωμένες ἐλευθερίες τῆς θρησκείας καὶ τοῦ συνεταιρίζεσθαι. Τὰ γερμανικὰ δικαστήρια δὲν μποροῦν νὰ παρέμβουν καὶ περιορίζονται στὴν τιμωρία τῶν παραβιάσεών τῆς νομιμότητας ποὺ ἐπιχειροῦν οἱ αἱρέσεις μὲ τὴν διενέργεια παράνομων ἐράνων. Οἱ γονεῖς ζητοῦν ἀκόμη νὰ θεωρηθοῦν τὰ παιδιά τους, ποὺ ζοῦν στὰ κοινόβια τῶν αἱρέσεων, «ἀνίκανα πρὸς καταλογισμό» καὶ νὰ τοὺς ἀνατεθεῖ ἡ κηδεμονία τους. Ἔτσι θὰ εἶναι σὲ θέση νὰ τὰ ἀποσπάσουν ἀπὸ τὶς αἱρέσεις, μὲ τὴ βοήθεια τῆς ἀστυνομίας.

Ἀλλὰ καὶ ἡ γερμανικὴ κυβέρνηση θεωρεῖ ὅτι οἱ δυνατότητες παρέμβασης τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας εἶναι περιορισμένες καὶ ὅτι κύρια προσπάθεια πρέπει νὰ καταβληθεῖ στὸ πεδίο τῆς διαφώτισης τοῦ λαοῦ, ἐνῶ συγχρόνως ἔδωσε ἐντολὲς στὶς κυβερνήσεις τῶν κρατιδίων νὰ ἀπαγορεύσουν τοὺς παράνομους ἐράνους τῶν αἱρέσεων.

Ἡ κατάσταση στὶς ΗΠΑ εἶναι διαφορετική. Στὴ χώρα αὐτὴ οἱ ἐπιστήμονες, στηριγμένοι σὲ μιὰ πολὺ μεγαλύτερη ἐμπειρία ἀπὸ τὴ δράση τῶν αἱρέσεων, ἔχουν κατορθώσει νὰ πείσουν σὲ μεγάλο βαθμὸ τοὺς δικαστὲς γιὰ τὶς τραγικὲς συνέπειες τῆς ἔνταξης τῶν νέων σ' αὐτὲς τὶς θρησκεῖες». Τὰ δικαστήρια ἀναθέτουν συχνὰ στοὺς γονεῖς τὴν κηδεμονία, τῶν ἐνηλίκων πιὰ παιδιῶν τους, καὶ τοὺς προσφέρουν ἔτσι τὴ δυνατότητα ν' ἀποσποῦν τοὺς νεαροὺς ἀπὸ τὰ κοινόβια τῶν αἱρέσεων μὲ τὴ βοήθεια τῆς ἀστυνομίας. Ἀλλὰ κι' ὅταν τὰ δικαστήρια ἀρνοῦνται νὰ καταλήξουν σὲ τέτοιες ἀποφάσεις, οἱ γονεῖς σὲ πολλὲς περιπτώσεις, ἐπιχειροῦν ν' ἀποσπάσουν τὰ παιδιά τους ἀπὸ τὶς αἱρέσεις μὲ τὴ μορφὴ τῆς βίαιης ἀπαγωγῆς.

Σὲ παρόμοιες ἐνέργειες ἀπειλοῦν νὰ προβοῦν καὶ οἱ γονεῖς στὴ Δυτ. Γερμανία, ἐνῶ οἱ εἰδικοὶ ἐπιστήμονες ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὰ προβλήματα τῶν θρησκευτικῶν αἱρέσεων ἀπορρίπτουν τέτοιες μορφὲς ἀντίδρασης. Πρὸς τὸ παρὸν δὲν βλέπουν ἄλλες δυνατότητες ἀπὸ τὴ σύνεχη παρακολούθηση τῆς δραστηριότητας τῶν αἱρέσεων καὶ τὴν ἔγκαιρη καταγγελία τῶν μεθόδων ποὺ ἀκολουθοῦν στὸν προσηλυτισμὸ τῶν νεαρῶν ἀτόμων.

ΠΩΣ ΘΑ ΣΩΘΕΙ Η ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΣ

Ὁ ἀφοπλισμὸς εἶναι μιὰ οὐτοπία

Τὰ ἀποθέματα πυρηνικῶν ὅπλων ποὺ ὑπάρχουν στὸν κόσμο ἰσοδυναμοῦν σὲ ἰσχὺ μὲ 1.350.000 ἀτομοβόμβες τῆς Χιροσίμα

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΛΥΣΗ Η ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΟΠΛΩΝ

ΛΟΝΔΙΝΟ. (Ἰδ. Ὑπ.). Πάνω σὲ δεκαπέντε τόννους τρινιτρο τολουόλης κάθεται ὁ κάθε ἄνθρωπος τοῦ πλανήτη μας. Τόση εἶναι ἡ ἐκρηκτικὴ δύναμη τῶν ὅπλων ποὺ συγκεντρωμένα στὶς ἀποθῆκες τῶν Μεγάλων καὶ τῶν Μικρῶν, ἐξασφαλίζουν τὴν «ἄμυνα» ἢ καὶ τὴν ἴδια τὴν εἰρήνη! Περιττὸ νὰ ποῦμε πῶς τὸ μεγαλύτερο μέρος ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς δεκαπέντε τόννους ποὺ ἀναλογοῦν σὲ κάθε κάτοικο τῆς γῆς μεταφράζεται σὲ πυρηνικὰ ὅπλα. Σύμφωνα μὲ τὶς στατιστικὲς ποὺ μᾶς δίνονται ἀπὸ Ἀνατολὴ καὶ Δύση, ἡ συνολικὴ ἐκρηκτικὴ ἰσχὺς τῶν «παγκόσμιων ἀποθεμάτων» πυρηνικῶν ὅπλων ἰσοδυναμεῖ μὲ 1.350.000 βόμβες τῆς Χιροσίμα.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιέτ Λεονίντ Μπέζνιεφ ἔκανε τὸ Νοέμβριο τοῦ 1977 μιὰ πρόταση ποὺ, ὅσο καὶ ἂν φαίνεται οὐτοπική, διατηρεῖ τὴν ἀξία της: «Σήμερα πρέπει νὰ κάνουμε ἕνα ἀποφασιστικὸ βῆμα, κι' αὐτὸ προτείνουμε: νὰ συμφωνήσουμε γιὰ τὴν ταυτόχρονη, ἀπὸ ὅλα τὰ κράτη, διακοπὴ τῆς παραγωγῆς πυρηνικῶν ὅπλων, ὁποιουδήποτε τύπου, ἀτομικὲς καὶ πυρηνικὲς ὀβίδες καὶ βόμβες ἢ βόμβες νετρονίων. Οἱ πυρηνικὲς δυνάμεις θὰ μποροῦσαν ταυτόχρονα νὰ ἀναλάβουν τὴν ὑποχρέωση νὰ ἀρχίσουν τὴ βαθμιαία μείωση τῶν ἀποθεμάτων τους πυρηνικῶν ὅπλων, καὶ μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ νὰ προχωρήσουν ὡς τὴν πλήρη διάλυση ὅλων τῶν ἀποθεμάτων».

Σὰν πρῶτο βῆμα πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή, θεωρεῖται ἀπὸ τὴ σοβιετικὴ πλευρά, ἡ ἀπαγόρευση κατασκευῆς τῆς βόμβας νετρονίων, ἐνῶ ὅλο τὸ σχῆμα τοῦ πυρηνικοῦ ἀφοπλισμοῦ ἐντάσσεται γιὰ τὴ σοβιετικὴ πάντα πολιτική, στὸ γενικότερο σχῆμα τῆς διεθνοῦς ὑφέσεως. «Ἡ διακοπὴ ὅλων τῶν δοκιμῶν πυρηνικῶν ὅπλων — λέει ἡ ἀνάλυση τῆς σοβιετικῆς ἐπιτροπῆς εἰρήνης — θὰ εἶχε ἀνυπολόγιστη ἀξία γιὰ τὸ βάθεμα τῆς διεθνοῦς ὑφέσεως, γιὰ τὴν αὔξηση τῆς ἐμπιστοσύνης ἀνάμεσα στὶς διάφορες χώρες, γιὰ τὸ βαθμιαῖο περιορισμὸ τῶν ἐξοπλισμῶν καὶ τὴν προώθηση τοῦ ἀφοπλισμοῦ».

Τέτοιους στόχους θὰ μποροῦσαν νὰ τοὺς προσυπογράψουν ὅλοι οἱ φίλοι τῆς εἰρήνης, σὲ ὁποιαδήποτε χώρα τῆς γῆς. Τὸ ζήτημα εἶναι ἂν εἶναι ἐφικτοὶ καὶ ἂν ἡ ἐπίτευξή τους θὰ προωθοῦσε, πραγματικὰ τὴ ὑπόθεση τῆς παγκόσμιας εἰρήνης καὶ τὴ μείωση τῶν διεθνῶν ἀνταγωνισμῶν. Τὸ βάρος ποὺ ρίχνει ἡ σοβιετικὴ πλευρὰ στὴν ἀπαγόρευση τῆς κατασκευῆς τοῦ νέου τρομακτικοῦ ὅπλου ποὺ λέγεται «βόμβα νετρονίων» εἶναι πλήρως αἰτιολογημένο, γιὰ ἕνα βασικὸ λόγο: γιατὶ τὸ ὅπλο αὐτὸ εἶναι δυνατὸ νὰ χρησιμοποιηθεῖ σὲ πολεμικὲς ἐπιχειρήσεις ἄμεσα. Ἂν ὡς τώρα ἡ ἀνθρωπότητα ἀπέφυγε τὸν πυρηνικὸ ὄλεθρο, ἦταν γιατὶ τὰ πυρηνικὰ ὅπλα θὰ κατέστρεφαν τὰ πάντα πάνω στὴ γῆ, βιομηχανικὲς ἐγκαταστάσεις καὶ ἀγροτικὲς καλλιέργειες, πολεμικὰ ἐργοστάσια καὶ εἰρηνικὲς βιομηχανίες. Τὸ ἴδιο τὸ στρατιωτικὸ — βιομηχανικὸ πλέγμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἀποφασίσει τὴ χρήση ἑνὸς ὅπλου ποὺ θὰ κατέστρεφε, τελικὰ τὶς ἴδιες τὶς ἐγκαταστάσεις στὶς ὁποῖες βασίζεται ἡ ἰσχύς του.

Ἡ βόμβα νετρονίων, ἀντίθετο καταστρέφει κυρίως τὶς ἀνθρώπινες ζωὲς ἀλλὰ ἀφήνει σχεδὸν ἄθικτες τὶς ἐγκαταστάσεις. Συνεπῶς, ἐπιτρέπει τὴν «ἀξιοποίησή» τους, μιὰ ποὺ ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ εἶναι αὐτὸ ποὺ μετράει λιγότερο σὲ κάθε πόλεμο. Ἀλλὰ τὶς ἴδιες μήπως δυνατότητες δὲ δίνει καὶ ὁ περίφημος «συμβατικὸς ὁπλισμός», ποὺ διατηρεῖ ἀμείωτα τὰ δικαιώματά του, μπαίνει ἄνετα σὲ ὅλες τὶς χῶρες, χρησιμοποιεῖται σὰν μοναδικὸς τρόπος «ἐνισχύσεως» τῆς ἄμυνας τῶν χωρῶν τοῦ τρίτου κόσμου καὶ ἀποτελεῖ μοναδικὴ ἐγγύηση ὅτι ἡ ἐπίλυση τῶν διεθνῶν διαφορῶν θὰ γίνεται μὲ πολεμικὰ μέσα;

Οἱ ἄραβο — ἰσραηλινοὶ πόλεμοι, οἱ πόλεμοι στὴν Ἀφρικὴ καὶ στὴν Ἀσία γίνονται μὲ συμβατικὰ καὶ ὄχι ἀσφαλῶς, μὲ πυρηνικὰ ὅπλα. Ἔτσι προκύπτει μιὰ ἀντίφαση ἀνάμεσα στὶς διακηρύξεις γιὰ πυρηνικὸ ἀφοπλισμὸ καὶ στὴν παροχή, ἐκ μέρους τῶν μεγάλων, συμβατικοῦ ὁπλισμοῦ στοὺς μικρούς, ποὺ διευκολύνει τὶς ἐπιλύσεις τῶν διαφορῶν τους μὲ τὴν πολεμικὴ βία. Βόμβες νετρονίων καὶ συμβατικὰ ὅπλα ἔχουν αὐτὸ τὸ κοινὸ γνώρισμα, ὅτι κάνουν ἐφικτὸ τὸν πόλεμο, ἐνῶ ὁ ἀμιγῶς πυρηνικὸς ὁπλισμὸς ἀποδείχτηκε ὡς τώρα... ἀθωότερος χάρη στὴν τεράστια καταστρεπτικὴ του δύναμη.

Ὑπάρχει τρόπος νὰ λυθεῖ αὐτὴ ἡ ἀντίφαση; Ἡ μόνη λογικὴ λύση θὰ ἦταν ἡ δημιουργία πλήρως ἀποστρατιωτικοποιημένων ζωνῶν στὸν πλανήτη μας, ὁπότε θὰ λύνονταν αὐτομάτως ὅλα τὰ προβλήματα ποὺ θέτει τόσο ἡ ἀνάγκη γιὰ τὴ μὴ διασπορὰ τῶν πυρηνικῶν ὅπλων ὅσο καὶ ἡ ἀνάγκη νὰ ἐπικρατήσουν οἱ εἰρηνικὲς μέθοδοι στὴν ἐπίλυση τῶν διεθνῶν διαφορῶν. Ὁ πολιτισμένος κόσμος εἶχε μιὰ μοναδικὴ εὐκαιρία νὰ ἀποδείξει τὸν «πολιτισμό» του καὶ οἱ μεγάλοι εἶχαν μιὰ μοναδικὴ εὐκαιρία νὰ ἀποδείξουν πῶς πραγματικὰ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν παγκόσμια εἰρήνη: νὰ μετατρέψουν τὶς θερμότερες περιοχὲς τῆς γῆς σὲ ἀποστρατιωτικοποιημένες ζῶνες.

Ἕνα τέτοιο μέτρο θὰ ἦταν ἀποφασιστικότερο ἀπὸ κάθε βῆμα στὴ μείωση τῶν στρατηγικῶν ὅπλων ἢ στὸν πυρηνικὸ ἀφοπλισμό. Ὅσο αὐτὸ δὲ γίνεται, ὅσο ὁ ἐφοδιασμὸς τῶν χωρῶν τοῦ τρίτου κόσμου μὲ «συμβατικὰ» ὅπλα συνεχίζεται ἀμείωτος, ὁ «πυρηνικὸς ἀφοπλισμός», θὰ γίνεται αἴτημα διαβλητὸ καὶ ἡ διασπορὰ τῶν πυρηνικῶν ὅπλων, ἀνοιχτὰ ἢ μὲ τοὺς δρόμους τοῦ λαθρεμπορίου, θὰ εἶναι ὅλο καὶ πιὸ ἐφικτή.

Ἕνα θετικὸ στοιχεῖο πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτὴ προσφέρει ἡ σοβιετικὴ πλευρά, ποὺ ἀποδέχεται πρόταση χωρῶν τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ γιὰ μετατροπὴ τοῦ γεωγραφικοῦ τους χώρου σὲ ζώνη εἰρήνης, ἀρχίζοντας μὲ τὴν ἀπομάκρυνση τῶν ξένων βάσεων ποὺ βρίσκονται στὴν περιοχὴ τους καὶ φτάνοντας ὡς τὴν πλήρη ἀποστρατιωτικοποίηση.

Ἡ εἰδικὴ σημασία ποὺ ἔχει σήμερα αὐτὴ ἡ περιοχὴ γιὰ τὰ γεωπολιτικὰ συμφέροντα τῶν Μεγάλων — ἀλλὰ καὶ πολλῶν μικρότερων — δυνάμεων, καθορίζει καὶ τὸ μέγεθος τῆς σημασίας ποὺ θὰ εἶχε ἡ πλήρης ἀποδοχὴ καὶ ἐφαρμογὴ αὐτῆς τῆς προτάσεως. Καθὼς ὅμως ἀνάλογες προτάσεις ἔχουν γίνει γιὰ πολλὲς περιοχές — π.χ. Βαλκάνια, Κύπρος κ.ἄ. — χωρὶς νὰ δοθεῖ συνέχεια καὶ χωρὶς νὰ ἐπιτευχθεῖ τίποτα συγκεκριμένο, οἱ ἐλπίδες πῶς μπορεῖ νὰ γίνει κάποια καλὴ ἀρχὴ εἶναι ἐλάχιστες.

Παρ' ὅλα αὐτά, θὰ ἦταν ἄδικο νὰ ὑποστηρίξει κανεὶς πῶς ὅλες αὐτὲς οἱ ζυμώσεις γύρω ἀπὸ τὸ πρόβλημα τοῦ ἀφοπλισμοῦ δὲν καταλήγουν σὲ κάποιο κέρδος. Τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ πρόβλημα ἐκλαϊκεύεται, γίνεται συνείδηση ὅλο καὶ περισσότερων ἀνθρώπων σὲ ὅλο τὸν κόσμο πῶς ἡ ὑπόθεση ὅλων τῶν ἁπλῶν ἀνθρώπων καὶ ὄχι μόνο ἐκείνων ποὺ ὁρίζουν σήμερα τὶς τύχες τοῦ κόσμου, ἀποτελεῖ ἕνα τέτοιο κέρδος. Τὸ ἴδιο καὶ τὸ ὅτι τὸ πρόβλημα τοῦ ἀφοπλισμοῦ ἦταν τὸ θέμα τῆς φετεινῆς συνόδου τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ΟΗΕ. Ὅσες κι' ἂν ἦταν οἱ γενικολογίες ποὺ ἀκούστηκαν στὴ σύνοδο αὐτή, παραμένει στὰ θετικὰ της ὅτι συνέβαλε στὴν περαιτέρω ἐκλαΐκευση τοῦ θέματος.

Ὡστόσο, τὰ βασικὰ προβλήματα ποὺ ἀποτελοῦν μόνιμο κίνδυνο γιὰ τὴν εἰρήνη, σὲ περιοχὲς ρειακὴ ἢ ἀκόμη καὶ σὲ παγκόσμια κλίμακα, παραμένουν ὅσο ἡ τεχνολογία τῶν ὅπλων προχωρεῖ ἀσυγκράτητα σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς: στὰ πυρηνικὰ καὶ στὰ συμβατικὰ ὅπλα, στὰ στρατηγικὰ καὶ στὰ τακτικὰ ὅπλα, στὸ χημικὰ καὶ στὰ βακτηριολογικὰ ὅπλα.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ κλάδοι τῆς πολεμικῆς τεχνολογίας καὶ βιομηχανίας κάνουν τὸ ὅλο πρόβλημα νὰ μοιάζει μὲ μιὰ Λερναία Ὕδρα, ποὺ πετάει νέα κεφάλια στὴ θέση κάθε κεφαλιοῦ ποὺ κόβεται. Τὰ βακτηριολογικὰ ὅπλα, ποὺ ὀνομάζονται καὶ «βιολογικά», ἀπαγορεύθηκαν μὲ τὴ συμφωνία ἀπαγορεύσεως τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἀποθηκεύσεώς τους, ποὺ ἐπετεύχθη τὸ 1975 καὶ στὴν ὁποία ἔχουν προσχωρήσει ὡς τώρα 114 χῶρες. Ὅστόσο δὲν ὑπέγραψαν τὴ συμφωνία ἀναμένεται νὰ τὴν ὑπογράψουν σύντομα, ἀπαλλάσσοντας ἔτσι τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ ἕνα τουλάχιστον κίνδυνο ἀνάμεσα στοὺς πολλοὺς ποὺ τὴν ἀπειλοῦν.

Ἀλλὰ τὰ χημικὰ ὅπλα, ποὺ θὰ μποροῦσαν καὶ αὐτὰ νὰ χαρακτηρισθοῦν «βιολογικά», δὲν ἔχουν ἀπαγορευθεῖ. Ἔτσι, στὰ ἐργαστήρια ἐρευνῶν συνεχίζονται οἱ ἔρευνες γιὰ νέα χημικὰ «παρασκευάσματα» ἱκανὰ νὰ ἐξουδετερώνουν μόνιμα ἢ προσωρινὰ χιλιάδες καὶ ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, μὲ ἐλάχιστες δόσεις.

Στὴν πραγματικότητα, τὸ πρόβλημα τοῦ ἀφοπλισμοῦ ζητάει τὸν Ἡρακλῆ του, τὸν ἱκανὸ νὰ ἐξοντώσει τὴ Λερναία Ὕδρα τοῦ ἐξοπλιστικοῦ ἀνταγωνισμοῦ. Κι' ἴσως ἡ ὁριστικὴ ἐξόντωση αὐτοῦ τοῦ θηρίου νὰ μὴ βρίσκεται στὴν ἀπαγόρευση τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου ὅπλου — ἀφοῦ ἀποδεικνύεται πῶς ἡ ἐφευρετικότητα τῶν κατασκευαστῶν ὅπλων δὲ σταματάει πουθενά — ἀλλὰ στὴ δημιουργία μεγάλων ἀποστρατιωτικοποιημένων ζωνῶν στὸν πλανήτη μας, ἔτσι ποὺ νὰ ἐπιβληθεῖ ἐκ τῶν πραγμάτων ἡ εἰρηνικὴ ἐπίλυση τῶν διεθνῶν διαφορῶν καὶ νὰ ἀχρηστευθοῦνε οἱ στρατιωτικοὶ συνασπισμοὶ μὲ ὅλα τὰ ἐπακόλουθά τους. Κάτι, δηλαδή, ποὺ μόνο στὴ σφαίρα τῆς οὐτοπίας βρίσκεται σήμερα.

ΚΗΔΕΙΑΙ

Τὴν προσφιλῆ μας μητέρα, ἀδελφήν, μάμμην καὶ θείαν

ΝΙΚΟΛΙΤΣΑ χήρα Π. ΣΚΑΜΠΑΡΔΩΝΗ

(ΕΤΩΝ 86)

θανοῦσα χθές, κηδεύομεν σήμερον Σάββατον καὶ